

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Marcina Staniewskiego w postępowaniu habilitacyjnym prowadzonym przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie w dziedzinie Nauki Społeczne, w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości.

I. Podstawy prawne i przedmiot recenzji

Podstawę prawną recenzji stanowi:

- Pismo Prorektora ds. Nauki prof. dr hab. Pawła Luli z dnia 14 marca 2022 roku informujące o powołaniu mnie w skład Komisji Habilitacyjnej i powierzeniu mi funkcji recenzenta w postępowaniu;
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.);
- Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr 54/2019 z dnia 23 września 2019 roku oraz nr 50/2020 z dnia 23 listopada 2020 roku dotyczące zasad postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie.

Podstawowy przedmiot oceny stanowi:

- Dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny Kandydata ze szczególnym uwzględnieniem cyklu powiązanych ze sobą tematycznie artykułów pn. „*Uwarunkowania aktywności biznesowej i osiągnię sukcesu w przedsiębiorczości*”;
- Wniosek Zainteresowanego z dnia 1 grudnia 2021 roku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości;
- Kopia dyplomu nadania stopnia naukowego doktora w zakresie nauk o zarządzaniu;
- Kopia zestawu artykułów zgłoszonych do recenzji;
- Analizy bibliometryczne;
- Oświadczenia współautorów;
- Wykaz nagród.

II. Informacje o Habilitancie

Doktor Marcin Staniewski urodził się 31 października 1975 roku w Sandomierzu. W 1998 roku ukończył studia licencjackie *Business Manager* w Profesjonalnej Szkole Biznesu, Szkole Wyższej w Krakowie. W 2000 roku ukończył II stopień studiów w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego w Warszawie na kierunku Zarządzanie i marketing (specjalność: Zarządzanie zasobami ludzkimi). W 2006 roku uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego w Warszawie (obecnie Akademia Koźmińskiego w Warszawie). Tytuł rozprawy doktorskiej „*Zarządzanie zasobami ludzkimi, a zarządzanie w przedsiębiorstwie*”. Promotorem pracy

była prof. dr hab. G. Gierszewska a recenzentami prof. dr hab. H. Król oraz prof. dr hab. K. Doktor. Praca uzyskała nagrodę KNOiZ PAN i wyróżnienie TNOiK.

Droga zawodowa habilitanta przedstawiała się następująco:

- Od grudnia 2000 roku do listopada 2005 roku – asystent, doktorant w Centrum Studiów Zarządzania WSPiZ im. L. Koźmińskiego w Warszawie;
- Od listopada 2005 roku do chwili obecnej – zatrudniony w Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie (wcześniejsza nazwa Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie) - na stanowisku adiunkta;
- Od 2005 roku do 2019 roku – Dyrektor ds. Rozwoju;
- Od października 2015 roku do 2019 roku – Kierownik Katedry Zarządzania Zasobami Ludzkimi na Wydziale Zarządzania i Finansów WSiFiZ w Warszawie;
- Od października 2019 roku - Prorektor ds. Nauki wyżej wymienionej Uczelni.

III. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę:

1. W okresie zatrudnienia w WSiFiZ w Warszawie, Habilitant prowadził następujące zajęcia dydaktyczne o charakterze ćwiczeniowym: zarządzanie personelem; podstawy zarządzania; koncepcje zarządzania; nauki o przedsiębiorstwie; rozwój pracowników; seminaria dyplomowe.
2. Aktywność dydaktyczna Habilitanta to również szereg wizyt w zagranicznych ośrodkach akademickich z tzw. wykładami gościnnymi:
  - W okresie 22.04.2012-27.04.2012 zrealizował serię wykładów z ekonomii dla studentów Uniwersytetu Bukowińskiego w Czerniowcach na Ukrainie.
  - W latach 2012-2013 seria wykładów w University of Tourism and Management Skopje (Macedonia).
  - w okresie 1-30 czerwca 2013 seria wykładów dla studentów Universitatea "Valahia" din Targoviste (Rumunia).
  - w okresie 22-29.07.2013 w ramach programu ERASMUS zrealizował wyjazd do International School of Management w Preszowie (Słowacja), gdzie wygłosił serię wykładów.
3. W latach 2008-2021 był promotorem 131 prac dyplomowych, przygotowywanych w AEH w języku polskim i angielskim (*inf. str. 45-51 Autoreferatu*).
4. W latach 2007-2021 był recenzentem 90 prac dyplomowych przygotowanych w AEH (*inf. str. 51-56 Autoreferatu*).

Habilitant brał aktywny udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Był również członkiem komitetów naukowych tych konferencji. W okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora uczestniczył w 34 konferencjach naukowych zagranicznych* i 3 konferencjach krajowych. Wygłoszone na konferencjach referaty zostały opublikowane (*inf.*

str. 62-67 *Autoreferatu*). Habilitant obecnie jest członkiem rad naukowych 13 czasopism naukowych z zakresu ekonomii, zarządzania i marketingu (*inf. str. 67 -71 Autoreferatu*). Udziela się również w międzynarodowych i krajowych organizacjach naukowych. Obecnie należy do 5 międzynarodowych towarzystw naukowych (*inf. str. 71 Autoreferatu*). Wielokrotnie był recenzentem publikacji w międzynarodowych i krajowych czasopismach (*inf. str. 72 Autoreferatu*).

Praca zawodowa Habilitanta została doceniona - Prezydent RP w 2017 roku uhonorował M. Staniewskiego *Srebrnym Medalem Za Długoletnią Służbę*.

IV. Informacje naukometryczne (na podstawie inf. ze str. 72-73 *Autoreferatu*):

1. Informacja o punktacji Impact Factor:
  - łączny Impact Factor: 48.562
2. Informacja o liczbie cytowań Habilitanta (bez autocytowań)
  - Google Scholar (wraz z autocytowaniami): 791
  - Scopus (bez autocytowań): 212
  - Web of Science (bez autocytowań): 178
3. Informacja o posiadanym indeksie Hirscha:
  - Google Scholar (wraz z autocytowaniami): 16
  - Scopus (bez autocytowań): 9
  - Web of Science (bez autocytowań): 8
4. Informacja o liczbie punktów MNiE:
  - łączna liczba punktów: 1390,5

V. Ocena cyklu publikacji wskazanego przez Habilitanta jako osiągnięcie wynikające z art. 219 ust. 1 pkt 2b Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.)

Podstawę oceny stanowi cykl powiązanych tematycznie publikacji zatytułowany *„Uwarunkowania aktywności biznesowej i osiągnięć sukcesu w przedsiębiorczości”* (*Zestawienie – Autoreferat str. 6-8*).

Na cykl składa się piętnaście prac, w tym jedna praca samodzielna i czternaście prac w których Habilitant jest współautorem. Trzynaście prac zostało opublikowanych w czasopismach znajdujących się na liście A wykazu czasopism naukowych, a dwie w czasopismach z listy B. Jedenaście prac opublikowanych zostało w czasopismach posiadających Impact Factor. Wszystkie prace opublikowano w języku angielskim.

Przedłożone do oceny artykuły były opublikowane latach 2013-2020. We wszystkich publikacjach Kandydat występuje jako autor na pierwszej pozycji w zespołach firmujących powstanie tekstów. Składy zespołów występujących we wszystkich artykułach świadczą

o długoletniej współpracy w obszarze badań i publikacji. Członkowie zespołów i ich profesjonalne zróżnicowanie wywarło niewątpliwy wpływ na występowanie w treści artykułów silnych akcentów ekonomicznych, psychologicznych, socjologicznych i filozoficznych. Przedstawiony do recenzji cykl artykułów ma charakter prac interdyscyplinarnych, co skłania mnie do wyrażenia pozytywnej opinii o roli Kandydata jako świadomego integratora naukowego w środowisku multidyscyplinarnym. Multidyscyplinarność można zauważyć w częściach artykułów, które są wnoszone do opracowań przez poszczególnych specjalistów, współautorów (nawet jeśli współautorzy nie podają swojego procentowego udziału w powstawaniu tekstów). Brak procentowego określenia udziału poszczególnych autorów w przygotowanie publikacji naukowej, stanowił wyzwanie dla recenzenta przy ocenie wkładu Habilitanta w ich przygotowanie. Należy jednak podkreślić, że ocenianie artykuły charakteryzuje wysoki stopień wewnętrznej spójności, możliwej do osiągnięcia tylko przy właściwie zaplanowanym i zrealizowanym, w szczególności przez reprezentantów różnych dyscyplin naukowych, projekcie badawczym. Osiągnięcie tej spójności, w opinii recenzenta, wydaje się być cenniejsze niż określenie procentowego zaangażowania poszczególnych członków zespołu w powstanie artykułu.

Można zadać retoryczne pytanie dr M. Staniewskiemu, dlaczego pisał teksty w zespołach, a nie w pojedynkę. Domniemuję, iż Habilitant miał przekonanie, że niewątpliwym plusem pisania artykułów naukowych w zespołach interdyscyplinarnych jest to, że teksty pisane wspólnie, przez specjalistów różnych dziedzin, posiadają większą wartość poznawczą. Znalazło to potwierdzenie w przypadku zespołów w których funkcjonuje Habilitant. W zespołach tych wykorzystano metody badawcze stosowane w filozofii czy psychologii co spowodowało przenikanie wiedzy z tych dyscyplin do dyscypliny zarządzania i wniosło element nowości, który najprawdopodobniej na trwałe zostanie w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Budowanie zespołów badawczych to umiejętność bardzo ceniona w nauce. Wysoko oceniam więc długoletnią współpracę współautorów artykułów przedłożonych mi do recenzji. Występowanie dr M. Staniewskiego jako „pierwszego autora”, we wszystkich artykułach złożonych do recenzji, świadczy o jego pozycji naukowej w zespole z którym od wielu lat współpracuje.

Z przedstawionego do zaopiniowania cyklu publikacji wynika, że dominującym obszarem badawczym dr M. Staniewskiego jest przedsiębiorczość. Kandydat w celu usystematyzowania wiedzy na ten temat dokonał systematycznego przeglądu literatury (*inf. str. 9 - Autoreferatu*). Zgodnie z deklaracją Habilitanta w analizie literatury wykorzystał publikacje najnowsze, co jest niewątpliwie dużym atutem. Należy również zgodzić się z Habilitantem, że nie mniej ważne dla naukowego poznania jest wykorzystanie „klasyki” w obszarze nauk o zarządzaniu. Fakt ten ma szczególne znaczenie w sytuacji, że autorzy piszący własne teksty, coraz rzadziej korzystają z publikacji stanowiących bazę intelektualną naszej dyscypliny naukowej. Nasuwa się jednak pytanie, dlaczego, mimo deklarowanego „zrozumienia” potrzeby analizy pozycji „klasyki literatury w naukach o zarządzaniu”, w przedstawionych do oceny artykułach Habilitant nie odnosi się do poglądów wybitnych polskich specjalistów zajmujących się problematyką przedsiębiorstw i przedsiębiorczości: m.in. Mariusza Bratnickiego, Jana Lichtarskiego, Wiesława Grudzewskiego, Ireny Hejduk, czy młodszej generacji: Wojciecha Dyducha, Beaty Glinki i wielu innych. W 15 publikacjach nie widać wpływu polskich mistrzów na twórczość Habilitanta i Jego zespołu.

Z pozycji recenzenta, zmierzając do sformułowania konkluzji recenzji, dostrzegam pewną trudność, którą będę starała się interpretować i rozstrzygać na korzyść Kandydata. Prace

przedłożone do recenzji opublikowano w okresie 2013-2021 – to okres bardzo długi, w którym wiele zdarzyło się w naukach o zarządzaniu. Z jednej strony, to czas w którym wiele z zadanych pytań przez autorów cyklu, uzyskało odpowiedzi w literaturze przedmiotu. Po upływie tak długiego czasu, trudno stwierdzić elementy „nowości” w odpowiedziach formułowanych przez Habilitanta. Plusem natomiast długiego okresu jest to, że Habilitant „dojrzał” w dyscyplinie i podejmował kolejne, aktualnie ważne badania, pozwalające na zadawanie ważnych pytań i udzielanie na nie odpowiedzi, które były istotne/ważne dla redakcji przyjmujących artykuły do druku.

W przedłożonym do oceny wniosku Habilitant przedstawił 14 pytań badawczych (*inf. str.11 Autoreferatu*) a odpowiedzi na te pytania zawarł w artykułach przedłożonych do oceny. Należy podkreślić dużą trafność w stawianiu pytań badawczych, a odpowiedzi pokazują umiejętności interpretacyjne zawartych w artykułach problemów badawczych i danych statystycznych.

Wszystkie przedstawione do recenzji artykuły są poprawne zarówno pod względem merytorycznym jak i formalnym, jednak charakteryzuje je różny poziom naukowy. Na szczególną, pozytywną ocenę zasługują następujące opracowania :

1. Staniewski, M. W. (2016); **The contribution of business experience and knowledge to successful entrepreneurship**; *Journal of Business Research*, Elsevier, vol. 69(11), pages 5147-5152.
2. Staniewski, M. W. & Awruk K. (2018); **Questionnaire of entrepreneurial success – Report on the initial stage of method construction**. *Journal of Business Research*, Elsevier, vol. 88(C), pages 437-442.
3. Staniewski, M. W. & Awruk K. (2019); **Entrepreneurial success and achievement motivation – A preliminary report on a validation study of questionnaire of entrepreneurial success**. *Journal of Business Research*, Elsevier, vol. 101(C), pages 433-440.
4. Staniewski, M. W. & Awruk K. (2021); **Parental attitudes and entrepreneurial success**. *Journal of Business Research*, Elsevier, vol. 123(C), pages 538-546.

Pierwszy z wymienionych artykułów (Staniewski, M. W. (2016); **The contribution of business experience and knowledge to successful entrepreneurship**; *Journal of Business Research*), należy ocenić, z punktu widzenia naukowego, jako bardzo dojrzały. Tekst powstał w wyniku realizacji projektu naukowego finansowanego ze środków NCN. Habilitant dokonał starannego przeglądu literatury na temat sukcesu przedsiębiorczego oraz jego determinant. Dzięki temu postawił cztery hipotezy badawcze. Zaproponował miernik intensywności sukcesu (obejmujący obiektywne jego miary: przetrwanie firmy, roczny obrót, rentowność, utrzymanie płynności finansowej oraz miary subiektywne: postrzeganie własnej konkurencyjności, innowacyjności oraz szansy na przyszły rozwój). Przypisanie każdemu z wyznaczników sukcesu wartości oraz ich sumowanie pozwala na określenie/wyznaczenie intensywności sukcesu. Dalszą część artykułu stanowi analiza danych i dyskusja. Sposób opisanie wskazuje na duży potencjał aplikacyjny.

Pozostałe trzy z wymienionych tekstów wypełniają lukę w zakresie wiedzy dotyczącej sukcesu przedsiębiorczego. W artykułach przedstawiono wyniki badań w oparciu o nowe narzędzie pomiaru sukcesu przedsiębiorczego w szczególności przy uwzględnieniu właściwości psychometrycznych (rzetelności i trafności teoretycznej skali). Zaproponowane w artykule Staniewski, M. W. & Awruk K. (2018). **Questionnaire of entrepreneurial success – Report**

on the initial stage of method construction. *Journal of Business Research*, narzędzie pozwala na pomiar ilościowy sukcesu przedsiębiorczego. Nowatorskie podejście należy odnieść do pomiaru sukcesu zarówno w ujęciu subiektywnym jak i obiektywnym, przy uwzględnieniu perspektywy krótko i długookresowej. Należy sądzić, że walory metody znajdują potwierdzenie w praktyce.

Kontynuację badań udokumentowano w tekście Staniewski, M. W. & Awruk K. (2019) **Entrepreneurial success and achievement motivation – A preliminary report on a validation study of questionnaire of entrepreneurial success.** *Journal of Business Research*. Przedstawiono w nim Kwestionariusz Sukcesu Przedsiębiorczego (KSP), który został zaproponowany jako narzędzie spełniające podstawowe parametry psychometryczne i może być rekomendowane do stosowania go w badaniach nad sukcesem przedsiębiorczym. W pełni zgadzam się, że jest to znaczący wkład, zaczerpnięty z nauk psychologicznych, w rozwój nauk o zarządzaniu.

Wyniki badań wyjaśniające rolę rodziny w odnoszeniu sukcesu przedsiębiorczego zaprezentowano w tekście Staniewski, M. W. & Awruk K. (2021) **Parental attitudes and entrepreneurial success.** *Journal of Business Research*. Potwierdziły one, że rodzina, jej struktura, zadania, komunikacja, postawy rodzicielskie, stanowią istotny, dotychczas niedoceniany w literaturze, zasób. Badania te pozwoliły na potwierdzenie odczuć na temat determinant sukcesu tkwiących w rodzinie, w bezpośrednich związkach pomiędzy postawami rodzicielskimi (oddzielnie matek i ojców) a sukcesem przedsiębiorczym oraz między strukturą rodziny a sukcesem przedsiębiorczym. Zaproponowane podejście stanowi wkład interdyscyplinarnego podejścia do wyjaśniania problemów w naukach o zarządzaniu.

VI. Informacja końcowa

Syntetyzując ocenę dorobku dr Marcina Staniewskiego stwierdzam, że Jego osiągnięcia są wystarczające z punktu widzenia aktualnie obowiązujących wymogów postępowania habilitacyjnego i stanowią wkład w rozwój dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości. Osiągnięcia dydaktyczne również oceniam pozytywnie, zaś dorobek organizacyjny zasługuje moim zdaniem, na bardzo wysoką ocenę. Pozwala to uznać Kandydata za dojrzałego naukowca, przygotowanego do samodzielnego kształtowania rozwoju własnego i młodego pokolenia.

Uznaję, że całość dorobku Zainteresowanego spełnia wymogi Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.) i wnoszę o dalsze procedowanie wniosku o nadanie dr Marcinowi Staniewskiemu stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Ewa Bojar